

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 3073/2021
24.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Катарине Манојловић Андрић и Гордане Џакула, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Република Албанија, чији је пуномоћник Сања Чупић Маљковић адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1091/21 од 03.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 24.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1091/21 од 03.03.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 575/20 од 13.11.2020. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због неоснованог лишења слободе исплати тужиоцу износ од 10.000.000,00 динара са законском затезном каматом од 13.11.2020. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде под претњом последица принудног извршења. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 220.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка одлуке, са законском затезном каматом од дана када се стекну услови за извршност па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1091/21 од 03.03.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 575/20 од 13.11.2020. године у првом ставу изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у другом ставу изреке пресуде Вишег суда у Београду П 575/20 од 13.11.2020. године, тако што је обавезана тужена да накнади тужиоцу трошкове поступка у износу од 204.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке па до исплате, у

року од 15 дана од пријема пресуде. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем истражног судије Вишег суда у Сремској Митровици Ки 39/13 од 19.04.2013. године одређен је притвор тужиоцу у трајању од 30 дана, рачунајући од 18.04.2013. године као дана када је лишен слободе. Притвор је одређен због постојања основане сумње да је, заједно са другим окривљеним, извршио кривично дело неовлашћење производње и стављања у промет опојних дрога из члана 246. став 3. у вези става 1. Кривичног закона, те да би боравком на слободи могао ометати поступак утичући на остале окривљене, али и зато што постоје посебно тешке околности кривичног дела. Притвор је више пута продужаван, између осталог и зато што је тужилац држављанин Албаније и што су све његове животне активности везане за ту државу, тако да постоји опасност од бекства. Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 599/17 од 29.09.2017. године преиначена је пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 20/16 од 15.03.2017. године тако што је тужилац ослобођен од оптужбе да је извршио означено кривично дело. Решењем истог суда Кж 599/17 од 29.09.2017. године укинут је притвор и тужилац је пуштен на слободу. У време када је лишен слободе тужилац је био у браку и отац детета старог 7 година, а његова супруга налазила се у трећем месецу трудноће. Током притвора тужилац је био смештен у малу просторију, храна је била лоша, ретко је било топле воде, а у шетњу је одлазио по нахођењу командира. Као Албанац био је изложен и честим провокацијама. Супругу је за све време притвора видео само три пута, док мајку и децу уопште није видео. По ослобађању из притвора није могао да пронађе посао, његова породица се распала, а пошто је живео у малом месту сви су знали за његово притварање, због чега је извесно време по повратку избегавао контакте. Тужилац је 22.11.2017. године поднео Министарству правде захтев за накнаду штете због неоснованог лишења слободе и тим поводом био обавештен да се ради остваривања свог права може обратити надлежном суду.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно закључили да тужилац има право на накнаду нематеријалне штете за душевне болове због неоснованог лишења слободе, у смислу чланова 584, 588. и 589. Законика о кривичном поступку.

О висини правичне новчане накнаде судови су одлучили правилном применом члана 200. Закона о облигационим односима, због чега нису основани наводи ревизије тужене о погрешној примени материјалног права.

Душевни болови због неоснованог лишења слободе представљају јединствени вид штете за коју се досуђује један износ накнаде, уз вођење рачуна о свим околностима случаја. У овом случају висина накнаде одређена је узимањем у обзир старости тужиоца (рођен ...1985. године), његових породичних прилика (ожењен и отац једног детета), врсте и тежине кривичног дела које му је било ствљено на терет, његове раније неосуђиваности, дужине трајања притвора (4 године, 5 месеци и 11 дана), услова боравка у притвору, одвојености од породице и раста деце у његовом одсуству, као и односа средине у којој живи након притварања и пуштања на слободу.

Досуђени износ накнаде, и по оцени Врховног касационог суда, пружиће тужиоцу задовољење за његове душевне болове и, супротно наводима ревизије, није противан члану 200. став 2. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

По оцени Врховног касационог суда трошкови одговора на ревизију нису били нужни. Због тога је захтев тужиоца за њихову накнаду одбијен и применом члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић